DE TRANEN VAN ZORBA

Joris Blanca J. Apers

EERSTE DRUK

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

© 2026 Joris Apers

De tranen van Zorba

-

Joris Blanca J. Apers

ZINTUIGEN

GEHEUGEN

LICHAAM

HART

ZIEL

SONDER

Iedereen die je passeert, draagt een leven dat je niet kent.

Een herinnering.

Een verlies.

Een verlangen.

Heel even bestaan jullie in dezelfde wereld.

Daarna gaan jullie verder,

vreemden in elkaars verhaal.

'Aandacht is de zeldzaamste

en zuiverste vorm van vrijgevigheid.'

(Simone Weil, brief aan Joë Bousquet, 13 april 1942)

ZINTUIGEN

Het water was koel, bijna koud. Peter zuchtte. De zon prikte in zijn ogen; zijn lichaam werd gewichtloos. Hij dobberde rond.

De Middellandse Zee was niet stil, maar soms leek ze stil te liggen. Het licht viel zo helder over het water dat iedere rimpeling even een vaste plaats kreeg. De zon stond hoog, wit aan de randen, goud in het midden.

Hij sloot zijn ogen.

Kou en nattigheid aan zijn rug, hitte op zijn borst.

De zee nam hem mee in haar ritme. Achter zijn gesloten oogleden bleef het licht bewegen. Elke golf kantelde een ander stuk zon naar boven. Op het water ontstond een voortdurend verschuivend mozaïek, alsof onder het oppervlak een vloer van wit marmer lag die nu eens zichtbaar werd en dan weer verdween.

Peter liet zijn gedachten dwalen. Sommige, hoopte hij, mocht de stroming meenemen. Ver van hier. Voorbij de

horizon. Naar een plaats waar niemand ze ooit nog zou vinden.

Hij dacht aan zijn werk, aan het suffe kantoor en de al even suffe collega's. Aan de jonge vrouwen in bikini die hij langs het strand had gezien, minstens twintig jaar jonger dan hijzelf. Aan de hond die hij als jongen had gehad.

Spot.

Of was het Sproet?

Even zag hij het gezicht van Lucas.

Nee.

Niet nu.

Hij schudde zijn hoofd, alsof het beeld zich zo liet verjagen. Met gesloten ogen richtte hij zich op de geluiden om hem heen.

Water schoof over het zand en trok zich terug met een schurend fluisteren. Kiezels rolden tegen elkaar. Schuim zakte knisperend in zichzelf weg. Soms sloeg een golf tegen een rots, kort en dof, waarna het zachtere ritme terugkeerde.

Aanrollen.

Breken.

Terugtrekken.

In zijn hoofd begon hij alweer met zichzelf te praten.

Juist omdat hij wilde dat het ophield, hoorde hij die stem steeds duidelijker.

Wie praatte er eigenlijk?

En wie luisterde?

De stem vulde alles. Wat geweest was. Wat hij verkeerd had gedaan. Wat hij had kunnen doen. Wat morgen moest gebeuren.

Vooral morgen.

Peter opende zijn ogen.

De horizon lag stil voor hem.

Was morgen de dag?

Een brok trok door zijn keel.

Zou hij er klaar voor zijn?

Was iemand ooit klaar voor zoiets?

Hij keek naar het water alsof daar ergens een antwoord moest liggen. Maar de zee bewoog gewoon verder.

Dicht bij het strand was ze doorschijnend. Boven het zand lichtgroen, boven de stenen dieper, olijfkleurig, met donkere slierten zeegras op de bodem.

Peter liep naar de branding.

Het water schoof tussen zijn tenen. Hij ademde diep in en proefde zout op zijn lippen. Zeewier kleefde aan de rotsen en rook donker en bitter. Stenen die door het terugtrekkende water bloot kwamen te liggen, warmden bijna onmiddellijk weer op in de zon.

Verder van de waterlijn kwam de geur van het eiland hem tegemoet.

Tijm.

Stof.

Hars.

Dor gras.

Even later nam de zeewind alles weer mee.

Hij wilde het onthouden.

Dat besefte hij plotseling.

Niet alleen de zee.

Alles.

De hitte op zijn borst. De kou rond zijn enkels. Het zout op zijn tong. De geur van kruiden die vanaf het land kwam aanwaaien.

Hij wilde het bewaren.

Voor morgen.

Peter ging in het zand zitten en keek over het water.

De hemel boven de Middellandse Zee leek bijna zonder gewicht. Naar de horizon toe verbleekten lucht en water tot ze elkaar raakten in een zilveren waas. Daar was geen scherpe grens meer. Alleen afstand.

Hij had zelf ook afstand genomen.

Letterlijk.

En figuurlijk.

Hij was ver genoeg gegaan om niemand tegen te komen die hem kende. Ver genoeg om niet te hoeven uitleggen waarom hij hier was.

Maar niet zonder richting.

Integendeel.

Hij volgde een richting die hij al te lang had ontweken.

De zon lag breed over het water. Waar een golf zich oprichtte, brak het licht open en verdween het meteen weer. Niets bleef hetzelfde. Iedere weerspiegeling bestond maar een ogenblik.

Peter keek er lange tijd naar.

Het water bewaarde niets.

Het liet alleen zien en nam het daarna terug.

Het dorp lag wit tegen de helling.

De huizen stonden dicht op elkaar, laag en ongelijk, met muren die het licht terugwierpen. Alleen de schaduwen gaven ze vorm. Tussen de huizen verschenen telkens stukken zee: een blauwe strook aan het einde van een steeg, een zilveren driehoek tussen twee daken, de open baai achter een boog van witte steen.

Peter zat op het terras van een taverna aan de kleine haven.

Hij rookte.

Hij keek.

Geuren, kleuren, smaken.

Meer wilde hij niet.

Niet denken.

Alleen kijken.

Geniet van het moment, dacht hij.

Want het moment is zo weer voorbij.

Lucas verscheen opnieuw.

Een paar sproeten.

Donker haar.

Die lach.

Peter trok aan zijn sigaret en liet het beeld oplossen in de rook.

Niet nu.

Aan de kade lagen vissersbootjes aan dikke touwen. Blauw, wit, okergeel. De verf bladderde af waar zout en zon jarenlang hun werk hadden gedaan. In het water braken hun kleuren open en groeiden ze bij iedere rimpel weer aan elkaar.

Waarom Griekenland?

Peter keek naar de zee.

Nee.

Niet Griekenland.

Kreta.

Omdat zij hiervandaan kwam.

Hij liet de gedachte niet verder gaan.

De lucht boven de haven rook naar zout, nat touw en warme verf. Vanuit een steeg kwam citroen, rozemarijn en

olie naar beneden. Zee en land raakten elkaar ergens in die geur.

Hij stond op en liep het dorp in.

De straatjes klommen tussen witte muren omhoog. Ze draaiden, verdwenen onder bogen, kwamen uit op trappen en splitsten zich zonder waarschuwing. In de ene steeg lag het zonlicht hard en wit op de stenen. In de andere bleef de schaduw koel en blauw.

Iedereen heeft behoefte aan een ontsnapping.

Toch?

Peter stak een nieuwe sigaret op.

Een roodbruine kat lag languit op een trede. Verderop zat een grijze onder een houten stoel. Een zwarte gleed langs een muur en verdween in een donkere doorgang.

Lucas hield van katten.

Hij zou het hier fantastisch gevonden hebben.

Peter glimlachte.

Misschien iets te warm voor hem.

Maar de zee.

Die zou hij geweldig gevonden hebben.

Zijn glimlach bleef nog even.

Toen niet meer.

Hij drukte zijn sigaret uit en ademde diep in.

Basilicum.

Rozemarijn.

Warme kalk.

Stof.

Zout.

Hoe kon hij dit zijn hele leven nauwelijks hebben opgemerkt?

Al die kleine dingen die gewoon bestonden zonder iets van hem te vragen.

Licht op een deurklink.

Een schaduw van vijgenbladeren op een witte muur.

Een glas dat ergens in de zon stond.

Brood op een tafel.

Tomaten.

Olijven.

Citroen.

Uit een keuken kwam de geur van gegrilde vis en knoflook. Verderop koffie. Wijn.

Alles leek sterker omdat hij wist dat hij het niet lang meer hoefde te onthouden.

Of juist daarom wel.

Peter bleef staan.

Een man aan een tafeltje brak met zijn handen een stuk brood. Een vrouw schonk wijn bij. Iemand lachte achter een open raam.

Gewone dingen.

Hij keek ernaar alsof hij ze voor het eerst zag.